

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, a 18 de desembre de 2006

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN, i els magistrats M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- El Comú de CANILLO va presentar davant de l'Honorable BATLLIA, demanda de terceria de domini a tramitar pel procediment abreuja, contra el Comú d'ENCAMP i contra la S., S.A. (S.), en la qual interessava que en el seu dia es dictés sentència: declarant que els terrenys de Concòrdia -sense perjudici dels drets d'empriu en terreny propi de Canillo per part d'Encamp- i concretament les terres o terrenys d'Envalira, Pla de les Pedres, Cubil, Enradort i Bosc de Moreto -entre altres- són propietat conjunta i indivisa, a parts iguals, del Comú de CANILLO i del Comú d'ENCAMP; ordenant que s'aixequi l'embargament o prohibició d'adjudicar travat per la Batllia a instància de S. sobre tots o part dels esmentats terrenys, i denegui tota altra mesura prohibitiva o preventiva, provisional o final que la societat S. demani sobre els mateixos; desestimant tota pretensió de concessió a favor de la societat S. dels referits terrenys, i/o tota pretensió de propietat exclusiva que el Comú d'ENCAMP pretengui sobre els mateixos. Altrament la part demandant va sol·licitar l'acumulació de la present demanda amb els autes de judici civil en que ha recaigut l'embargament o prohibició de disposar per ésser tramitada en peça

separada de l'esmentat judici per les regles del procediment abreujat i evitar així dividir la continuïtat de la causa.

II.- El Comú d'ENCAMP va contestar que es procedeixi a desestimar la demanda en tots els seus aspectes declarant-se cosa jutjada que no existeix indívisió del Terreny de la Concòrdia i que aquell terreny roman dividit per la línia divisòria establerta en les rodalies i visures de creus de terme de 1771, 1807 i 1871, declarades indestructibles per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de 30 de novembre del 2000, confirmada per la sentència del Tribunal Constitucional de 18 de maig del 2001. Es va també oposar a la demanda d'acumulació d'autes en no reunir ni les condicions ni els requisits necessaris per a ser acordada.

III.- La societat S. va formular les excepcions d'inadequació del procediment i de cosa jutjada. Igualment es va oposar a la demanda d'acumulació d'autes.

IV.- Per sentència de data 12 de juny del 2006, l'Honorable Tribunal Unipersonal de Batlles, Secció Civil, estimant l'excepció de cosa jutjada oposada per la societat S., va desestimar la demanda de l'Hble. Comú de CANILLO, contra l'Hble. Comú d'ENCAMP i la societat S., imposant a l'Hble. Comú de CANILLO les costes processals causades.

V.- Contra aquesta resolució l'Hble. Comú de CANILLO ha interposat recurs d'apel·lació.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Jean Louis VUILLEMIN.

FONAMENTS DE DRET

I.- La part que recorre manifesta : que la sentència incorre en una clara contradicció quan en el mateix fonament de dret (III Considerant) reconeix que en principi i com a regla general s'ha de reconèixer eficàcia de cosa jutjada únicament a la part dispositiva de la decisió del Tribunal, i continua dient que aquesta

regla general coneix una excepció en el supòsit en que la motivació es indissociable de la decisió adoptada; que aquesta argumentació vulnera el dret a la jurisdicció i a un procés degut de l'article 10 de la Constitució i el principi de seguretat jurídica reconegut i garantit per l'article 3.2 de la Constitució; i provoca també una greu situació d' indefensió, ja que els recursos contra les sentències es poden interposar únicament contra el fallo de les mateixes i mai contra la seva fonamentació; que atorgar l'estatut de cosa jutjada a les consideracions contingudes en la sentència de la Sala del 30 de novembre del 2000 no sols no es ajustat a dret, sinó que vulnera el dret a un procés degut; que la sentència del Tribunal Constitucional de data 18 de maig del 2001 no pot ser transposada al present judici de tercera de domini, ni es pot considerar innegable que la sentència del Tribunal Superior de Justícia del 30 de novembre del 2000 aclareixi definitivament les qüestions relatives a la propietat dels Comuns de CANILLO i d'ENCAMP sobre els terrenys de Concòrdia, ben al contrari; que si la partició dels terrenys ja hagués estat efectuada per les rodalies dels anys 1771, 1807 i 1871, com es pretén, la signatura del conveni del 7 d'octubre de 1989 no hauria tingut cap mena de sentit; que es costum que en els judicis entre administracions públiques, encara que hi intervingui un tercer, no s' efectui, en general, imposició de costes llevat de temeritat, sense que sigui d' aplicació la regla del venciment objectiu; que en el present cas el Comú de CANILLO no litiga amb temeritat sinó en base a una basa que podrà ser discutida però que té un fonament legal.

II.- L'objecte de la demanda presentada per l'Hble. Comú de CANILLO consisteix en que es declari que els terrenys de la Concòrdia son propietat conjunta i indivisa a parts iguals, del Comú de CANILLO i del Comú d'ENCAMP. Per escrit de data 13 de juliol de 1994 l'Hble. Comú d'ENCAMP va formular demanda contra l'Hble. Comú de CANILLO, exercint l'actio comuni dividundo, amb la finalitat d'obtenir la partició de terreny de domini públic anomenat la Concòrdia la titularitat i administració comuna del qual ostenten i exerceixen per indivís els Hbles. Comuns d'ENCAMP i de CANILLO, la qual fou estimada per l' Hble. Tribunal de Batlles, segons resolució del dia 5 d'abril del 2000. Per sentència de data 30 de novembre del 2000, aquesta Sala Civil va

revocar la resolució esmentada i desestimar les pretensions de l'Hble. Comú d'ENCAMP. Contra aquesta sentència l'Hble. Comú de CANILLO ha interposat recurs d'empara el qual fou resolt pel Tribunal Constitucional, en el sentit de desestimar dit recurs La resolució d'aquesta Sala queda doncs ferma i definitiva.

III.- L'article 88 de la Constitució estableix de manera clara que les sentències, un cop fermes, tenen el valor de cosa jutjada i no poden es ser modificades o anul·lades llevat els casos previstos per la Llei o quan excepcionalment el Tribunal Constitucional, mitjançant el procés d'empara corresponent, estimi que han estat dictades amb violació d'algun dret fonamental. Amb aquest principi anomenat cosa jutjada, s'al·ludeix el cúmul d'efectes processals que produeix un judici finalitzat per sentència ferma, dirigits a garantir que l'objecte litigiós es manté definitivament resolt en els termes establerts a l'esmentada sentència. Un procés no pot tenir una duració il·limitada, sinó que arriba un moment en el que una exigència de seguretat jurídica exigeix que finalitzi amb una resolució que resolgui el conflicte jurídic plantejat al Tribunal de manera que aquest passi a ser cosa jutjada. Així el principi d'immutabilitat de tot allò que queda resolt en pronunciament consentit i ferm garanteix, de cara al futur, l'estabilitat en les relacions jurídiques, la intangibilitat i el respecte de la solució assolida, evitant igualment la possibilitat de resolucions contradictòries. Aquesta institució processal genera dos tipus d'efectes: una eficàcia ad intra en el propi litigi finalitzat i una eficàcia ad extra, en processos posteriors. Per una banda la cosa jutjada posa punt final al procés que la genera, evitant la seva continuació en la mateixa o diferents instàncies; d'altra banda, manifesta la seva eficàcia en processos pendents amb prioritat a la data de la fermesa de la sentència, be excloent-els, o be determinant algun dels elements que fonamenten o prejuten la sentència que s'ha de dictar en els mateixos. Per aquesta raó no s'ha únicament de considerar la part dispositiva de la resolució ferma, sinó la problemàtica concreta i els principis de dret que resol la sentència. Es per això que el Tribunal Constitucional, en una jurisprudència ben assentada, va establir que l'autoritat de la cosa jutjada no es limita a la part dispositiva de la decisió del jutge, Si no que també s'estén a aquells motius que son el seu suport

necessari i el seu fonament mateix. Partint d'aquest criteri genèric que es d'aplicació a tots els procediments, s'ha de mirar el que fou resolt per la sentència d'aquesta Sala Civil de data 30 de novembre del 2000, i si la solució assolida perjudja el present litigi.

V.- En la seva sentència de data 30 de novembre del 2000, aquesta Sala va desestimar la demanda en partició de terrenys de la Concòrdia formulada per l'Hble. Comú d'ENCAMP, per l'únic motiu que mai pot pretendre ENCAMP i tampoc CANILLO, demanar la divisió del terreny de Concòrdia en estar ja el mateix clarament dividit entre ells des d'abans de 1771 per la Serra de les Solanelles i precisament ells ho varen fer i ho varen conformar, constatar i ratificar 3 vegades: el 1771, el 1807 i el 1871, de manera que al terreny de la Concòrdia no hi ha cap copropietat indivisa entre les dos Parròquies. Amb aquest fonament de dret, tot es dit i de manera molt clara; està definitivament jutjat que el Domini de la Concòrdia no es cap copropietat indivisa entre els Comuns d'ENCAMP i de CANILLO, sinó que fou dividit entre les mateixes parròquies des d'abans 1771. En conseqüència no pot avui el Comú de CANILLO pretendre fer tornar jutjar el que ja fou resolt i demanar, com ho fa en el present litigi, que es declari que els terrenys de Concòrdia son propietat conjunta i indivisa, a parts iguals, del Comú de CANILLO i del Comú d'ENCAMP, quan va ésser expressament decidit el contrari, per una resolució anterior ferma i definitiva. Acceptar la demanda de l'Hble. Comú de CANILLO aniria en contra de tota seguretat jurídica i provocaria una fefaent contradicció de resolucions.

VI.- Ara bé, la part que recorre pretén que l'aplicació del principi de cosa jutjada provocaria una greu situació d'indefensió al seu desfavor, atès que els recursos contra les sentències es poden interposar únicament contra el fallo de les mateixes i mai contra la seva fonamentació. S'ha de posar de relleu que les sentències d'aquest Tribunal Superior estan dictades en últim grau de jurisdicció i que per tant, no existeix tampoc cap recurs contra el fallo de les seves resolucions. A més a més, no es cert que l'Hble. Comú de CANILLO no hagi pogut oposar-se al contingut de l'esmentada resolució. Al contrari. Mitjançant el

procediment d'incident de nul·litat d'actuacions que va promoure, el, Comú de CANILLO ha pogut desenvolupar tots els seus greuges contra la sentència, encara que la mateixa no hagi estimat les seves pretensions. Tots els seus arguments han estat discutits i finalment rebutjats per Aute de data 17 de gener de 2001, molt raonat. També l'Hble. Comú de CANILLO ha pogut manifestar els seus punts de discrepància amb la sentència de data 30 de novembre del 2000, en el curs del recurs d'empara que va formular; per tant no es pot parlar de qualsevol estat d'indefensió.

VII.- La part que recorre manifesta igualment que els actes posteriors dels Comuns de CANILLO i d'ENCAMP han invalidat la pretesa partició dels terrenys de Concòrdia que figura en la motivació de la sentència de la Sala del 30 de novembre del 2000. Aquesta argumentació no pot prosperar de cap manera. Una situació, encara que derivi de la cosa jutjada, mai queda definitiva i sempre es pot modificar segons la voluntat de les parts interessades; però aquesta voluntat s'ha d'exterioritzar per un acte jurídic concret (Compra venda, donació etc) que canvia clarament pels seus efectes la situació anterior i particularment el dret de propietat. Es cert que el dia 7 d'octubre del 2004, fou signat un conveni pels Consols d'ambdues parròquies i per les societats NEVASA i FUNICAMP; no gensmenys aquest pacte correspon no a una transmutació de la propietat, sinó a un acord comercial per l'explotació dels forfets d'esquí i la connectivitat dels dominis esquiables, que no tant sol no modifica res del dret de propietat, sinó que preveu expressament en el seu article 111 anomenat neutralitat del conveni, que el conveni no podrà mai interpretar-se com a declaratiu de drets de propietat sobre els terrenys afectats per la connexió a favor o en contra d'un o altre Comú.

VII.- Pel que fa a l'imputació de les costes judicials de primera instància, es just i equitatiu que la sentència poses a càrrec de l' Hble. Comú de CANILLO, que mitjançant la present causa, ha intentat fer tornar jutjar una problemàtica ja clarament resolta per una resolució anterior, les despeses processals generades per aquest procediment temerari.

IX.- En conseqüència, s'ha de confirmar la resolució recorreguda i d'acord amb el principi de venciment, condemnar la part que recorre al pagament de les costes judicials de segona instància.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

Confirmar la sentència de l'Honorable Tribunal Unipersonal de Batlles de data 12 de juny del 2006, en tots els seus extrems.

Condemnar a l' Hble. Comú de CANILLO al pagament de les costes processals de segona instància.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-